

Nationaal Waterplan

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	20	
Titel:	Nationaal Waterplan	
Type:	Beleid	
Dekking:	Nationaal	
Officiële naam:	Nationaal Waterplan	
Verwijzing:	Tekst van de Nota	
Begin-/eindjaar:	Datum aanname: 22/12/2009 Eindjaar: 2015	Het Nationaal Waterplan is opgesteld voor de planperiode 2009-2015.
Verantwoordelijke minister:	Minister van I&M	De Ministers van EL&I en I&M stellen gezamenlijk het Nationaal Waterplan vast.
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee, EEZ	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • Waterwet • Wet ruimtelijke ordening • Beleidsnota Noordzee • Nota Ruimte • IBN 2015 • Kaderrichtlijn mariene strategie • Kaderrichtlijn water 	Het Nationaal Waterplan vervangt het beleid voor de Noordzee uit de Nota Ruimte. In de Beleidsnota Noordzee wordt dit verder uitgewerkt. De kust en de Waddenzee zijn ook in het Nationaal Waterplan opgenomen.
Uitvoerende wetgeving:		
Trefwoorden:	Ruimtelijke ordening, visserij, scheepvaart, offshore mijnbouw, kabels/buisleidingen, oppervlaktedelfstoffen, installaties, recreatie en toerisme, militaire activiteiten, natuur en ecologie, milieu/verontreiniging, archeologie, windenergie, kustverdediging, landaanwinning.	

Essentie:

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die op 22 december 2009 in werking is getreden. Het Nationaal Waterplan is het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. In de Waterwet is vastgelegd dat het rijk dit plan eens in de zes jaar opstelt. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens de status van structuurvisie. Onderdelen van de structuurvisie zijn terug te vinden in hoofdstuk 3.2 (Ruimtelijke aspecten waterbeleid) waarin het generieke ruimtelijke waterbeleid is beschreven, de onderdelen 'Ruimtelijke aspecten' van hoofdstukken 4 (over de waterthema's) en 5 (over de gebieden) en de structuurvisiekaarten (kust, rivieren, IJsselmeergebied en Noordzee).

Het Nationaal Waterplan is 12 december 2009 vastgesteld door het kabinet. Slechts de nieuwe maatregelen uit het Structuurvisiedeel van het Nationaal Waterplan konden pas in december 2010 in uitvoering worden genomen, zoals de aanwijzing van (reserverings)gebieden voor windenergie en zandwinning op de Noordzee en een afwegingskader voor activiteiten op de Noordzee.

Een tussentijdse herziening van het Nationaal Waterplan is in voorbereiding ten behoeve van het aanwijzen van extra windenergiegebieden op de Noordzee, namelijk gebieden voor de Hollandse kust tussen Hoek van Holland en Texel en een gebied ten noorden van de Waddeneilanden. Intussen blijkt uit de Ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte dat het Rijk in het zoekgebied ten noorden van

de Waddeneilanden het windenergiegebied "Eemshaven" wil aanwijzen. Vermeld wordt dat dit een partiële herziening van het Nationaal Waterplan betreft, waarmee het zoekgebied in het Nationaal Waterplan vervalt.

Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de Stroomgebiedbeheerplannen op grond van de Kaderrichtlijn water. Als bijlage bij het Nationaal Waterplan zijn beleidsnota's toegevoegd over waterveiligheid, het IJsselmeergebied en de Noordzee. Deze beleidsnota's vormen een nadere uitwerking en onderbouwing van de keuzes die in de hoofdtekst staan van het Nationaal Waterplan en dienen in samenhang ermee te worden gelezen.

Het Nationaal Waterplan is als volgt opgebouwd:

- Het eerste Nationaal Waterplan (Hoofdstuk 1);
- Nederland als deltaland, nu en in de toekomst (Hoofdstuk 2);
- Samenwerken aan realisatie van het waterbeleid (Hoofdstuk 3);
- Waterbeleid in thema's (Hoofdstuk 4);
- Waterbeleid in gebieden (Hoofdstuk 5);
- Nederland werkt wereldwijd met water (Hoofdstuk 6);
- Financiering van het waterbeleid (Hoofdstuk 7).

Dit eerste Nationaal Waterplan is opgesteld voor de planperiode 2009-2015. Het formuleert een antwoord op ontwikkelingen op het gebied van klimaat, demografie en economie en investeert in duurzaam waterbeheer. De tweede Deltacommissie, de commissie Duurzame Kustontwikkeling, heeft het kabinet geadviseerd over een duurzaam en klimaatbestendig waterbeheer. Een eerste beleidsmatige uitwerking van het advies van de Deltacommissie is opgenomen in dit Nationaal Waterplan.

Het Nationaal Waterplan voorziet in een intensievere samenwerking tussen de overheden. De grondgedachte voor duurzaam waterbeheer is "meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten". Dit geldt ook voor water en ruimte. De Nota Ruimte regelde de ruimtelijke doorwerking van het huidige waterbeleid. Het Nationaal Waterplan vervangt op onderdelen het beleid uit de Nota Ruimte voor het IJsselmeer, de Noordzee en de rivieren. Voor de gebieden die onderdeel uitmaken van de ruimtelijke hoofdstructuur, te weten de kust, de grote rivieren en het IJsselmeergebied, zal in de nabije toekomst de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte relevant zijn.

Hoofdstuk 4 behandelt verschillende thema's van het waterbeleid en heeft betrekking op waterveiligheid (4.1); watertekort en zoetwatervoorziening (4.2); wateroverlast (4.3); waterkwaliteit (4.4); en het gebruik van water (4.5). Hoofdstuk 5 zet het waterbeleid in verschillende gebieden uiteen waaronder de kust (5.1), de Noordzee (5.6) en Noord-Nederland en de Waddenzee (5.7). In hoofdstuk 6 wordt uiteengezet hoe Nederland actief wil samenwerken met landen in laaggelegen delta's bij het beschermen tegen overstromingen en zorgen voor voldoende en schoon water. Ten slotte heeft hoofdstuk 7 betrekking op de financiering van het waterbeleid.

Hoofdstuk 5.6 bevat de algemene beleidsdoelstellingen voor de Noordzee. Het kabinet kiest voor een duurzaam, ruimte-efficiënt en veilig gebruik van de Noordzee in evenwicht met het mariene ecosysteem zoals vastgelegd in de Kaderrichtlijn water, de Kaderrichtlijn mariene strategie, en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het doel is om het mariene ecosysteem te beschermen en te ontwikkelen. In overleg met de Nederlandse visserijsector, natuurorganisaties en met de andere EU-lidstaten wordt in het kader van het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid ingezet op de verduurzaming van de visserij in de Noordzee. Het vrije zicht op de horizon vanaf de kust wordt gehandhaafd. De volgende activiteiten hebben binnen internationale kaders prioriteit voor Nederland:

- Zandwinning en zandsuppletie: voldoende ruimte voor zandwinning ten behoeve van de kustbescherming, tegengaan van overstromingsrisico's en ophoogzand voor op het land;
- Duurzame (wind)energie: ruimte voor 6000 Megawatt windenergie op de Noordzee in 2020 (minimaal 1000 km²), voorwaarden scheppen voor verdere (internationale) doorgroei na 2020;
- Olie- en gaswinning: zoveel mogelijk aardgas en aardolie winnen uit de Nederlandse velden op de Noordzee zodat het potentieel van aardgas- en aardolievoorraden in de Noordzee wordt benut;
- CO₂-opslag: voldoende ruimte voor opslag van CO₂ in lege olie- en gasvelden of in ondergrondse waterhoudende bodemlagen (aquifers);

- Zeescheepvaart; een stelsel van verkeersscheidingsstelsels, clearways en ankergebieden dat de scheepvaart op een veilige en vlotte manier kan afhandelen;
- Defensiegebieden op zee.

Aan bestaande en nieuwe gebruikers wordt aangegeven welke ruimte onder welke voorwaarden beschikbaar is voor activiteiten.

Op de structuurvisiekaart voor de Noordzee is de ruimtelijke weerslag van de beleidskeuzes te zien: de gebruiksfuncties van nationaal belang, het beleid ten aanzien van mariene ecosystemen en de (aan te wijzen) Natura 2000-gebieden. In de beleidsnota Noordzee worden de achtergronden, overwegingen en realisatie van beleidskeuzes verder uitgewerkt. Ter verdere uitwerking van het Nationaal Waterplan is het Integraal Beheerplan Noordzee 2015 (IBN 2015) eind 2011 geactualiseerd.